

Συναξάρι τῆς ἁγίας νεομάρτυρος Χρυσῆς, τῆς ἐξ Ἀλμωπίας,
+ 13 Ὀκτωβρίου.

Ὁ μέγας ἐγκωμιαστής τῶν μαρτύρων, ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, τιμῶντας τὴ μνήμη κάποιας ἀρχαίας μάρτυρος τῆς ἐποχῆς του γράφει «Εὐλογητός ὁ Θεός· καὶ γυναῖκες θανάτου λοιπὸν καταπαίζουσι, καὶ κόραι καταγελωῶσι τελευτῆς, καὶ παρθένοι κομιδῇ νέαι καὶ ἀπειρόγαμοι εἰς αὐτὰ σκιρτῶσι τοῦ ἄδου τὰ κέντρα, καὶ οὐδὲν πάσχουσι δεινόν». Γυναῖκες καὶ μάλιστα κόρες, λέγει ὁ ἱερός Πατήρ, περιφρονοῦν τὸ θάνατο. Ἡ σπουδαία αὐτὴ πνευματικὴ κατάσταση δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, ἀλλὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Πολλές ἀπὸ τίς μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ εἶχαν δύο πολύτιμα στολίδια. Τὸ ἓνα ἦταν ἡ παρθενία καὶ τὸ ἄλλο τὸ μαρτύριο. Μὲ τὰ δύο αὐτὰ στολίδια παρουσιάσθηκαν στὸ Δεσπότη Χριστό κι ἀπολογήθηκαν γιὰ τὸ βίό τους. «Δι' ἐκεῖνο τὸ πρόβατον αὐται αἱ δαμάλεις ἐσφάγησαν». Ὁ θάνατος τοῦ Κυρίου εἶχε πολλούς καρπούς. Θυσιάσθηκε γιὰ τὴ σωτηρία μας τὸ πρόβατο Ἰησοῦς Χριστός καὶ γι' αὐτὸ ἔχουμε χιλιάδες μάρτυρες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Μάρτυρες δὲν ἔχουμε μόνο στὴν ἀρχαία ἐποχὴ, ἀλλὰ καὶ στὰ νέα χρόνια. Μετὰ τὴν ἄλωση τῆς πόλεως πάρα πολλοὶ χριστιανοὶ βρῆκαν μαρτυρικὸ θάνατο, γι' αὐτὸ καὶ ὀνομάσθηκαν Νεομάρτυρες. Οἱ Νεομάρτυρες εἶναι ἄνθρωποι τῆς καθημερινῆς ζωῆς, φίλοι καὶ γνωστοὶ στοὺς κατοίκους τῶν πόλεων, ὅπου διέμεναν. Στὶς τάξεις τῶν Νέο-

μαρτύρων βλέπουμε Πατριάρχες, ιερείς, μοναχούς, μεροκαματιάρηδες, μπακάληδες, ναυτικούς, ναύτες, κηπουρούς, άρχοντες, πλούσιους, μορφωμένους, άνδρες και γυναίκες. Παραδείγματα γυναικῶν, πού μαρτύρησαν, μπορούμε νά αναφέρουμε μερικά: Ἡ άγία Άκυλίνα άπό τό Ζαγκλιβέρι, ή άγία Άργυρή άπ' τήν Προύσσα, ή άγία Ειρήνη στή Θέρμη τής Μυτιλήνης, ή άγία Κυράννα άπό τό χωριό Άβυσσώκα Θεσσαλονίκης, ή άγία Παρθένα ή Έδεσσαία, ή άγία Φιλοθέη ή Αθηναία κ.ά. Ανάμεσα στίς νύμφες αὐτές τοῦ Χριστοῦ αναμφιβόλως στίς πρώτες θέσεις εἶναι και ή άγία Χρυσή, πού μαρτύρησε στό χωριό Χρυσή τής Αλμωπίας.

Τό σεπτό της μαρτύριο τό κατέγραψε ό Θεοκίνητος συγγραφέας και άγιος τής Ἐκκλησίας μας άγιος Νικόδημος ό άγιορείτης στό ωραιότατο βιβλίο του «NEON ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟΝ». Κατά τόν όσιο Νικόδημο ή άγία καταγόταν άπό τό χωριό Χρυσή τής σημερινής Αλμωπίας. Τό έτος γεννήσεώς της δέν τό γνωρίζουμε άκριβῶς, άλλ' άπό τό έτος τοῦ θανάτου της συμπεραίνουμε πώς γεννήθηκε στίς τελευταίες δεκαετίες τοῦ ΙΗ' αἰῶνος. Στήν ιδιόρρυθμη τοπική διάλεκτο λεγόταν Σλάτω και τό χωριό Σλάταινα. Εἶχε πλούσια φυσικά χαρίσματα, δηλ. σωματικό κάλλος και όμορφιά, άλλά και πνευματικά, όπως πίστη, σωφροσύνη, παρθενία και άγάπη για τό Σωτήρα Χριστό. Άπό άπόψεως υλικῶν αγαθῶν προερχόταν άπό οικογένεια πτωχική. Ἐπειδή κατά τήν έξωτερική εμφάνιση ήταν πάγκαλλος, ένας άπό τούς Τούρκους τοῦ χωριοῦ, πού ή προφορική παράδοση λέει πώς ήταν άγᾶς, τρώθηκε άπό δαιμονικό έρωτα γι' αὐτήν και έπιζητοῦσε ευκαιρία νά εκπληρώσει τίς πονηρές του έπιθυμίες. Πράγματι μιá τῶν ήμερῶν, πού ή νεαρή Χρυσή μαζί μέ άλλες γυναίκες τοῦ χωριοῦ, βγήκε νά μαζέψει ξύλα, τότε ό πονηρός έπίβουλος τής άγίας μέ τή συνδρομή κι άλλων συμπατριωτῶν του έπέδραμε στό τόπο τής συλλογής κι άρπαξε τήν άγία και τήν μετέφερε στό σπίτι του.

Τήν τακτική αὐτή τήν έφάρμοζαν πολύ συχνά οί Τούρκοι. «Υπήρχε σχέδιο τελείας έξοντώσεως τῶν Ρωμηῶν. Οί έξισλαμισμοί ήταν όμαδικοί ή μεμονωμένοι. Φυσικά γινόντουσαν κατόπιν πιέσεως, κολακείας, βίας και έξαναγκασμοῦ. Στούς άρνησίχριστους πρόσφεραν μεγάλες τιμές και πλούτη». Οί Τούρκοι θεωροῦσαν τόν έξισλαμισμό μεγάλη και σπουδαία πράξη ευλαβείας. Οί συνθήκες ζωής ήταν δύσκολες, οί φόροι δυσβάστακτοι, οί διωγμοί ακατάπαυστοι, ώστε πολλοί νά όδηγηθοῦν στόν έξισλαμισμό. Άλλοι βέβαια προτίμησαν τό μαρτύριο και τήν όμολογία. «Οί άφορμές μαρτυρίου τους εἶναι πολλές. Άλλοι μαρτύρησαν γιατί φόρεσαν ένα φέσι, άλλος γιατί μίλησε για τήν πίστη τοῦ Χριστοῦ, άλλος γιατί ήταν όμορφος, άλλος άπό φθόνο, άλλος γιατί διαφώνησε στην τιμή τῶν γεωργικῶν προϊόντων για χρηματικές διαφορές κ.λπ.». Ακόμη και ξένοι άγιολόγοι και ιστορικοί, όπως ό Βέλγος Βολλανδιστής Ἰππόλυτος Ντελεαί, έγραφε πώς ή άπάτη τῶν Τούρκων στόν έξισλαμισμό τῶν Ἑλλήνων δέν γνώριζε όρια. Συνήθως γινόταν πρόταση στοῦς Χριστιανούς

νά ἐκλέξουν μεταξύ ἀποστασίας ἢ φυλακίσεως καί θανάτου. Πολλοί ὑπέκυψαν στόν ἐκβιασμό.

Οἱ πιέσεις, πού δέχθηκε ἡ ἁγία νά ἀλλαξοπιστήσῃ, ἦταν πολλές. Κατ' ἀρχήν προσπάθησε ὁ Τοῦρκος νά τήν δελεάσει μέ ὑποσχέσεις καί ταξίματα καί σάν τό πιό μεγάλο ἐπιχείρημα πρόβαλλε τήν ὑπόσχεση πώς θά τήν παντρευτεῖ, ἐάν τουρκίσει. Ὁ διάβολος συνήθως, ὅταν θέλει νά ἐκφοβίσει τόν ἄνθρωπο, χρησιμοποιεῖ ἓνα δέλεαρ· «ἡ γάρ ἡδοναῖς καί ἐπαίνοις θέλγειν καί καταμαλακίζεσθαι δοκιμάζειν τόν ἄνθρωπον, ἢ ἐκφοβεῖν καί κακταπτοεῖν ἀπειλαῖς καί κολάσεσιν», δηλ. ἢ μέ τούς ἐπαίνους ἢ μέ τίς φοβέρες προσπαθεῖ νά κάμψῃ τή θέληση τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Τοῦρκος, ὅταν εἶδε πώς μέ τίς διάφορες κολακεῖες, δέν μετέστρεψε τή γνώμη τῆς ἁγίας, ἄρχισε νά τήν φοβερίζει πώς θά ὑποστεῖ πολλές τιμωρίες. Καί στήν πρόταση καί στήν ἀπειλή τοῦ Τούρκου ἡ Χρυσή ἔχοντας νοῦ Χριστοῦ, ὅπως λέγει ὁ ἅπ. Παῦλος, ὁμολόγησε μέ παρηρησία τό ὄνομα τοῦ γλυκυτάτου νυμφίου τῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Ἐγώ τόν Χριστόν μου πιστεύω, καί προσκυνῶ, καί αὐτόν μόνον γνωρίζω διά νυμφίον μου τόν ὁποῖον δέν θέλω ἀρνηθῆ πώποτε, κἄν μυρία μοῦ κάμετε βάσανα, κἄν καί εἰς λεπτά κομμάτια τό σῶμα μου κατακόψετε». Οἱ μιαρῶτατοι δῆμοί της, ὅταν ἄκουσαν τήν ἀπάντησιν τῆς ἁγίας, κατάλαβαν πώς εἶναι ἀδύνατο νά τήν κάνουν νά ἀλλαξοπιστήσῃ καί γι' αὐτό πονηρά σκεπτόμενοι ἀπεφάσισαν νά τήν παραδώσουν στίς γυναῖκες τους, ὥστε

νά μεταπεισθεῖ. Πράγματι οἱ μουσουλμανίδες γυναῖκες προσπάθησαν μέ μυρίους τρόπους νά τῆς ἀποσπάσουν τή συγκατάθεση νά ἀλλάξοπισθήσει. Μέ κολακεῖες, μέ ὑποσχέσεις, μέ σατανικές μαγγανεῖες κι ἀπειλές ἐπί ἓνα ἐξάμηνο βασάνιζαν τή νεαρή κόρη νά ἀρνηθεῖ τό Χριστό. Δέν κατόρθωσαν ὅμως τίποτε. Τότε οἱ Ἀγαρηνοί φώναξαν τούς γονεῖς τῆς ἀγίας καί ἀπειλῶντας τους φοβερά, τούς πίεσαν νά ἀσκήσουν τήν ἐπιρροή τους στήν κόρη τους νά λυγίσει καί νά προσχωρήσει στήν μουσουλμανική πίστη. Μάλιστα ἀπέιλησαν πώς τήν μέν Χρυσή θά τήν θανατώσουν, αὐτούς δέ θά τούς παιδεύσουν καί θά τούς ζημιώσουν ὑλικά. Οἱ γονεῖς τῆς ἀγίας ἄν καί δέν ἤθελαν νά τό κάνουν αὐτό, ἀλλ' ἀναγκασμένοι ἀπό τό φόβο, ἦλθαν στή φυλακή τῆς ἀγίας, γιά νά τήν πείσουν νά ἀρνηθεῖ τό Χριστό. Μαζί μέ τούς δύο γονεῖς ἦλθαν καί οἱ ἀδελφές της. Ἐδῶ μπορεῖ κάποιος νά παρατηρήσει τό φρικτό ψυχολογικό μαρτύριο τῆς ἀγίας. Οἱ κατά σάρκα στενοί συγγενεῖς τῆς Χρυσῆς χρησιμοποιώντας τήν ἐπιρροή τους ἄρχισαν νά παρακαλοῦν, νά κλαῖνε καί νά ὀδύρονται. Τά λόγια τῶν γονιῶν πολλές φορές λυγίζουν καί τήν πύο σκληρή ἀντίσταση. Ὁ ἅγιος Νικόδημος νά πῶς περιγράφει τή σκηνή: «...θύγατερ, λέγοντες, θύγατερ γλυκυτάτη, σπλαγχνίσου τόν ἑαυτόν σου, καί ἡμᾶς τούς γονεῖς σου, καί ἀδελφάς σου, ὅπου κινδυνεύομεν ἅπαντες νά ἀφανισθῶμεν, διά τήν αἰτίαν τήν ἐδικήν σου· καί ἀρνήσου τόν Χριστόν κατά τό φαινόμενον, διά νά γλυτώσης καί ἐσύ καί ἐμεῖς· καί ὁ Χριστός εἶναι εὐσπλαγχνος, καί συγχωρήσει τήν ἁμαρτίαν ταύτην διά τήν ἀνάγκην καί βίαν». Καταλαβαίνουμε τί πίεση ἐσωτερική δεχόταν ἡ ἀγία. Ἐνας ποταμός λογισμῶν ἀντιθέτων ἐνεργοῦσε μέσα της. Ἀπ' τή μιά μεριά ἡ πίστη πρὸς τό Χριστό ἀπαιτοῦσε νά ὁμολογήσει τό ὄνομά του μέ παρηρησία καί νά παραμείνει Χριστιανή κι ἀπ' τήν ἄλλη μεριά ἡ ἀγάπη πρὸς τούς οἰκείους της τήν παρακινοῦσε νά μή φανεῖ ἀνάληγη καί ἀδιάφορη. Τό βασανιστήριό αὐτό τό ἀναρρίπιζε καί τό αὐξανε ὁ διάβολος. Τί τέλος ἔκανε ἡ ἀγία Χρυσή; Ἐκανε ἐκεῖνο, πού παρατηροῦμε σ' ὅλες τίς γενναῖες καί ἀρρενόφρονες μάρτυρες τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐχοντας μέσα της τόν ἀσίγαστο ἔρωτα γιά τό πανάγιο πρόσωπο τοῦ Κυρίου μας δέν ἀκολούθησε τή συμπάθεια τῆς φύσεώς της, ἀλλά τό πρόσταγμα τῆς πίστεως. Βγῆκε ἔξω ἀπό τά ὅρια τῆς θηλυκῆς φύσεώς της καί βάζοντας στήν ἄκρη τήν ἀγάπη πρὸς τούς γονεῖς της κι ἔχοντας συνεχῶς μπροστά της τό πρόσωπο τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ εἶπε τά ἐξῆς ἀξιοθαύμαστα λόγια: «Ἐσεῖς ὅπου μέ παρακινεῖτε νά ἀρνηθῶ Χριστόν τόν ἀληθινόν Θεόν, δέν εἴσθε πλέον γονεῖς μου, καί ἀδελφαί μου· οὔτε ἐγώ θέλω νά σᾶς ἡξεύρω ὡς τοιούτους εἰς τό ἐξῆς· ἀλλ' ἀντί διά ἐσᾶς, Πατέρα μέν ἔχω, τόν Κύριόν μου Ἰησοῦν Χριστόν· μητέρα δέ, καί ἀδελφάς ἔχω τούς Ἁγίους καί τās Ἀγίας». Μέ τήν ἀπόκρισή της αὐτή ἔδωσε τέρμα στόν πειρασμό.

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος σχολιάζει τήν κατάσταση αὐτή τῶν μαρτύρων καί λέγει: «Πόλεμος ἀνερόριπισθη ποτέ κατά τῆς Ἐκκλησίας χαλεπός, πόλεμος

ἀπάντων βαρύτερος· διπλοῦς γάρ οὗτος ὁ πόλεμος ἦν· ὁ μὲν ἔσωθεν, ὁ δὲ ἔξωθεν· ὁ μὲν παρὰ τῶν οἰκείων, ὁ δὲ παρὰ τῶν πολεμίων· ὁ μὲν παρὰ τῶν ἀλλοτρίων, ὁ δὲ παρὰ τῶν γνωρίμων». Ἡ ἁγία Χρυσῆ εἶχε τὸ διπλό αὐτὸ πόλεμο. Τὴν πολεμοῦσαν καὶ οἱ ἐχθροί, δηλ. οἱ Τοῦρκοι μὲ τίς ἀπειλές, ἀλλὰ καὶ οἱ οἰκείοι τῆς μὲ τίς ἀντίχριστες παρακλήσεις τῆς. Ὁ πόλεμος ἀπὸ τοὺς δικούς τῆς ἦταν χαλεπώτερος. Πολεμοῦσε μὲ τὸ ἴδιο τῆς τὸ αἷμα. «Ἐκράτει γάρ ὁ διάβολος μετὰ πολλῆς τῆς ὑπερβολῆς». Ἡ ἁγία Χρυσῆ μπροστά σ' αὐτὴν τὴν κατάστασιν ἔδειξε πῶς εἶχε ἀνδρικό φρόνημα μέσα σὲ γυναικεῖο σῶμα. Τὰ περιφρόνησε ὅλα γιὰ νὰ κρατήσῃ τὸν ἀληθινὸ πλοῦτο, πού δὲν φθείρεται ποτέ, τὸ Χριστό. Εἶχε μιά μανικὴ ἀγάπη γιὰ τὸ πρόσωπό Του. Σ' αὐτὴν ἐφαρμόσθη ὁ λόγος τοῦ Κυρίου· «καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφάς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγρούς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει» (Ματθ. 19,29). Ἡ Χρυσῆ ἀκολούθησε τὴ Δεσποτικὴ ἐπιταγὴ καὶ τὰ περιφρόνησε ὅλα γιὰ τὴν ἀληθινὴ πίστιν. Ὁ βιογράφος τῆς τὴν ἐπαινεῖ ἐνθουσιαστικά· «Εὐγε τῆς μεγαλοψύχου ἀνδρείας! εὐγε τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀληθινῆς ἀγάπης! εὐγε τῆς σοφῆς διανοίας, τῆς οὔσης οὐρανίων ἐπαίνων ἀξίας! Κατὰ τὴν ἀλήθειαν ἀδελφοί ἐπληρώθη εἰς τὴν Ἁγίαν ταύτην ἐκεῖνο ὅπου εἶπεν ὁ θεῖος Δαβίδ· "ὁ πατὴρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου ἐγκατέλιπόν με, ὁ δὲ Κύριος προσελάβετό με" (Ψαλμ. 26,10). Καὶ ἐκεῖνο ὅπου εἶπεν ὁ Κύριος "μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν· ἦλθον γάρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς Μητρὸς αὐτῆς. Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου, οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ" (Ματθ. 1,34)».

Μετὰ ἀπ' αὐτὰ ἄρχισαν τὰ σωματικὰ μαρτύρια τῆς ἁγίας. Ἄφησαν τίς κολακεῖες κατὰ μέρος καὶ σοφίσθησαν τὰ πιό ὀδυνηρὰ βασανιστήρια. Ἐπὶ τρεῖς μῆνες τὴν ράβδιζαν κάθε μέρα. Ἐπειτα τῆς ἔβγαζαν ἀπὸ τὸ δέρμα τῆς λωρίδες, τίς ὅποιες ἔβαζαν μπροστά τῆς γιὰ νὰ τίς βλέπει καὶ νὰ δειλιάσει. Κοκκίνισε τὸ χῶμα ἀπὸ τὸ αἷμα, πού ἔτρεχε σάν ποτάμι ἀπὸ τίς πληγές τῆς ἁγίας. Μετὰ πῆραν μιά μεγάλη περόνη, δηλ. μιά σούβλα καὶ ἀφοῦ τὴν πύρωσαν, «διαπερῶσι ταύτην, πέρα καὶ πέρα ἀπὸ τὰ αὐτὰ τῆς Μάρτυρος, ὥστε ὅπου ὁ καπνὸς ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν μύτην, καὶ τὸ στόμα τῆς». Ὅλα αὐτὰ τὰ ὑπέμεινε ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ μάρτυς, ἐπειδὴ ἔπαιρνε δύναμιν ἀπὸ τὸ Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπὸ τὸν ἐγκάρδιον ἔρωτα, πού ἔτρεφε γιὰ τὸ πρόσωπό Του. Οἱ μάρτυρες ἄθλησαν μὲ διάθεσιν χαρούμενη· «τόν γάρ τῶν ἀγγέλων Δεσπότην εἶχαν ἐν ταῖς αὐτῶν οἰκοῦντα ψυχαῖς». Ἡ καλλιπάρθενος καὶ μάρτυς ἁγία Χρυσῆ, ὅταν πληροφορήθηκε πῶς ὁ Πνευματικὸς τῆς πατέρας, πού ἦταν ὁ προηγούμενος τῆς Ἁγιορείτικης Μονῆς τοῦ Σταυρονικήτα παπᾶ Τιμόθεος, εὕρισκόταν ἐκεῖ κοντὰ, τοῦ διαμήνυσε μὲ κάποιον χριστιανὸν νὰ προσευχηθῆι στό Θεὸν νὰ τὴν ἀξιώσει νὰ τελειώσῃ θεαρέστως τὸ δρόμο τοῦ μαρτυρίου καὶ νὰ μὴ δειλιάσει. Οἱ θηριώδεις ἐκεῖνοι δῆμιόι τῆς, πού ἦταν πιό ὠμοὶ καὶ ἀπὸ τὰ ἄλογα ζῶα,

ὅταν εἶδαν πῶς μετὰ ἀπό τόσα βασανιστήρια ἡ Χρυσῆ παρέμεινε ἀμετάπειστη στά φρονήματά της καί ζωντανή στό σῶμα της, τήν κρέμασαν σέ μιά ἀγκυραπιδιά καί ἀφοῦ ὄρμησαν ὅλοι μαζί μέ τά μαχαίρια τους, τῆς ἔκοψαν ὅλα τά μέλη κι ἔτσι παρέδωσε τό πνεῦμα της στό Θεό· «κατέκοψαν μεληδόν ὅλον τό ἱερόν σῶμα τῆς παρθένου· καί οὕτως ἡ καλή Χρυσῆ, δοκιμασθεῖσα καί λαμπρυνθεῖσα ὡς Χρυσός ἐν τῷ χωνευτηρίῳ τοσοῦτων βασάνων, παρέδωκε τήν ἀγίαν αὐτῆς ψυχή εἰς χεῖρας τοῦ ἀθανάτου νυμφίου της, διπλοῦν λαβοῦσα τόν Στέφανον, τῆς παρθενίας καί τῆς ἀθλήσεως».

Ἡ ἀγία μάρτυς Χρυσῆ γιά ἐντάφιο στολίδι της εἶχε τό μαρτύριό της γιά τό Χριστό. Ἡ στολή αὐτή τοῦ μαρτυρίου εἶναι λαμπρότερη ἀπό κάθε ἄλλο κόσμημα, λέγουν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας· «Ἐκεῖτο τοίνυν μέγα ἐντάφιον ἔχουσα τό μαρτύριον, τῷ κόσμῳ τῆς ὁμολογίας καλλωπιζομένη, πάσης βασιλικῆς ἀλουργίδος, πάσης πορφύρας τιμίας τιμιωτέραν περιβεβλημένην στολήν· καί διπλῆν ταύτην, τήν τῆς παρθενίας, καί τήν τοῦ μαρτυρίου· μετὰ τούτων τῶν ἐνταφίων παραστήσεται τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ». Μπροστά στό φοβερό βῆμα τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ θά παρουσιασθεῖ μέ τά ἀτίμητα στολίδια τοῦ μαρτυρίου καί τῆς παρθενίας της. Αὐτή, πού ὅσο ἦταν στή γῆ, διέπρεπε στήν ὠραιότητα τοῦ σωματικοῦ κάλλους καί ἔλαμπε μέ τή σεμνότητα τοῦ βίου, τώρα στόν οὐραό θά εἶναι συνεχῶς μέσα στό φῶς τοῦ Θεοῦ καί θά κατατρυφᾷ τήν αἰώνια δόξα. Ἐπειδή ὑπέμεινε «τάς βασάνους οὐ τῆς θηλυκῆς ἀσθενείας καί ἀνανδρίας

μόνον, αλλά και τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἔξω γεγονυῖα», γι' αὐτό καί ὁ Θεός τήν ὑπερύψωσε πάνω ἀπό τὰ ἀνθρώπινα καί τῆς χάρισε τήν κατοίκηση στούς οὐρανούς γιά νά ζεῖ τίς ὑπερφυσικές καταστάσεις τῆς χάριτος. Φυσικά κανένα βασανιστήριο δέν θά ὑπέμεινε, ἐάν δέν τήν ἐνίσχυε ὁ ἐπουράνιος νυμφίος τῆς. Χάρισε στό Χριστό τή ζωή τῆς κι Αὐτός τῆς χάρισε τό προνόμιο νά πρεσβεύει γιά τούς πιστούς, πού ἐπικαλοῦνται τό ὄνομά τῆς καί τιμοῦν τή μνήμη τῆς. Ἡ ἀγία Χρυσή εἶναι ἕνα συνεχές παράδειγμα γιά ὅλους μας, ἀλλά προπαντός γιά τὰ νέα παιδιά, πού περικυκλώνονται ἀπό μύριους πειρασμούς, πού τούς σπρώχνουν μακριά ἀπό τόν Χριστό.